

Music for Life, het jaarlijkse liefdadigheidscircus, legde slechts pleisters op de wonden

Geplaatst op zaterdag 04 januari 2014 |

Het jaarlijkse “Music for Life” evenement, plaatjes draaien en pannenkoeken bakken voor het goede doel, deze keer voor meer dan 700 goede doelen, is ten einde. Armoede en ellende gecombineerd met de jinglebell romantiek van de Kerstdagen, verwarmt de charitatieve harten, maar zwijgt in alle talen over de oorzaken van de groeiende sociale ongelijkheid in de wereld. Want dat zou het liberale optimisme van de mensen aantasten en hen met de neus op de feiten drukken: dat de rijken rijker worden en de armen intussen armer is geen natuurwet of geen ziekte, maar het gevolg van economische en politieke beslissingen die genomen zijn en worden door de politieke klassen en waarbij vooral de rijken en de multinationale ondernemingen, kortom de belangrijkste verzameling belastingontduikers, beter worden.

Het is een voorbeeld van het ultieme “selfie” engagement aan het begin van de 21ste eeuw: uw favoriete plaatjes laten draaien en zelf uw favoriete goede doel kiezen en je kan de eindejaarsfeestdagen in met een goed geweten en bijgaand gevoel.

Jij zelf als middelpunt van het verbeteren van de wereld.

Verbeteren van de wereld?

Een maand na de tyfoon Haiyan in de Filippijnen, is er meestal vrijgevig gereageerd door de mensen en zijn er tot nu toe reeds miljoenen geschonken. Natuurlijk is in zulke ogenblikken “noodhulp” nodig en welkom, maar de noodhulp zal de dramatische sociale situatie waarin miljoenen Filippino's verkeren niet verhelpen.

De schokkende waarheid is echter dat een veel grotere hoeveelheid geld dan die miljoenen liefdadigheidsgiften elke dag uit de Filippijnen verdwijnen door de dagelijkse afbetaling van de schuldenlasten.

Miljoenen mensen in de Filippijnen proberen intussen vooral via de noodhulp het ontwrichte leven terug op te bouwen na de verwoestende gevolgen van de tyfoon Haiyan.

Maar de enorme schuldenlast van het land maakt dat elke dag 22 miljoen dollar het land verlaat om de schulden te betalen – veel van die schulden zijn een erfenis van de dictatuur van Ferdinand Marcos in de jaren tachtig.

Sinds de tyfoon toesloeg op 8 november hebben de Filippijnen meer dan 230 miljoen pond betaald aan buitenlandse schulden.

En dat zal 5 miljard pond bedragen tegen het jaareinde, terwijl hier uitbundig “Music for Life” werd gevierd.

Vergis je niet, de Filippijnen hebben dringend noodhulp nodig omwille van de verwoestingen van de tyfoon. Maar in de maanden en jaren die volgen zal de regering vooral geld nodig hebben voor het herstel van wegen, bruggen, scholen, ziekenhuizen en andere infrastructuur, om zo de getroffen regio's er weer bovenop te helpen.

De afschuwelijke gevolgen van 's werelds grootste tyfoon ooit zijn een voldoende reden waarom de openbare geldschietters zoals de Wereldbank en de Aziatische Ontwikkelingsbank de schuldenlast van 60 miljard dollar van de Filippijnen in vraag zouden moeten stellen.

Want veel van deze schulden zijn een erfenis van de afschuwelijke heerschappij van Ferdinand Marcos in de jaren zeventig en tachtig - een periode van staat van beleg toen diezelfde internationale geldschietters grote leningen toekenden en een oogje dichtknepen voor de

misdaden en corruptie van die regering.

Zoals terecht de Filippijnse Coalitie voor kwietschelding van de Schuldenlast vraagt: "waarom schulden betalen die we niet schuldig zijn?"

De coalitie roept op om door een audit vast te leggen welke schulden onwettig zijn en niet moeten worden betaald.

Bovendien, terwijl de rijke wereld haar vliegdekschepen naar de Filippijnen heeft gestuurd om op televisie te laten zien hoe liefdadig en "onbaatzuchtig" ze toch zijn, hebben hun onderhandelaars ver weg van de camera's zich verzet tegen een eerlijke deal om de verarmde landen te compenseren voor de gevolgen van extreme weersomstandigheden, nog verergerd door de klimaatverandering.

Actievoerders in het Zuiden wijzen er ook op dat rijke geïndustrialiseerde landen een veel grotere klimaatschuld hebben tegenover de Filippijnen vanwege hun buitensporige uitstoot van broeikasgassen, de belangrijkste oorzaak van de klimaatverandering.

De logica en de dynamica van winstmaximalisering op korte termijn zijn in alle poriën van het economische en sociale leven doorgedrongen. De perfecte mobiliteit van financieel kapitaal, dat het resultaat van een neoliberale beleid is, speelt een essentiële rol in de wereldeconomie van vandaag. Het creëert de wereldwijde concurrentie niet alleen onder multinationale firma's, maar ook onder nationale staten, tussen hun sociale en fiscale systemen en tussen werknemers van verschillende delen van de planeet. Door een machtsverhouding ten gunste van bedrijven met betrekking tot hun arbeiders te creëren, heeft deze dominantie van kapitaal geleid tot toenemende ongelijkheden, tot dalende arbeid, dalende sociale- en milieunormen evenals tot de privatisering van openbare goederen en diensten.

Samengevat, de "vrijheid" van financiële actoren werd uitgebreid ten koste van de reusachtige meerderheid van mensen en heeft geleid tot economische activiteiten die het milieu schaden. De mislukking van dit model is nooit zo duidelijk geweest als vandaag in de voedselcrisis, de klimaatcrisis en energiecrisis. Dit model dat door overheden wereldwijd werd gesteund wordt volledig gewantrouwd. Daarom moeten er duidelijke conclusies worden getrokken zodat de politieke en economische besluitvormers dit onhoudbare en onevenwichtig financiële systeem omdraaien naar de behoeften van mensen, gelijkheid en duurzaamheid.

De hoeveelheid fondsen die nu opgehaald worden om de ergste sociale gevolgen van een vreselijke natuurramp te bestrijden zijn een goede zaak.

Liefdadigheid mag maar er is wel iets mis als men de illusie koestert dat liefdadigheid de structurele ongelijkheden en de sociale gevolgen van de klimaatverandering in deze wereld kan rechtekken. Dat kan liefdadigheid niet. Juist hier wil de Tobintaks iets ten gronde veranderen. De Tobintaks is een poging om de wurggreep van de geglobaliseerde financiële markten op democratische politieke besluitvormingsprocessen los te maken door destructieve speculatieve kapitaalstromen zoveel als mogelijk uit te schakelen.

Waarom heeft niemand in de voorbije weken en tijdens Music for Life een pleidooi gedaan voor de Tobintaks?

De Tobintaks is een speerpunt voor internationale fiscale rechtvaardigheid. Terwijl ontwikkelingshulp vooral gefinancierd wordt door nationale belastingssystemen, waar de belastingdruk onrechtvaardig zwaar doorweegt op arbeid, maar de grote vermogens en de bedrijfswinsten steeds meer buiten schot blijven, zou de Tobintaks gefinancierd worden door de grote poenpakkers op de financiële markten.

Net dit verhaal over internationale fiscale rechtvaardigheid en meer controle over de financiële markten is de kern van onze andersglobalistische politiek.

Fiscale herverdeling van rijk naar arm is geen kwestie van liefdadigheid maar van sociale rechtvaardigheid en wijzigt structureel de krachtsverhoudingen tussen rijk en arm hetgeen alle Bono's en Music for Life's ter wereld en het selfie-engagement van de liefdadigheidsbrigade niet kunnen en ook niet willen.

Attac-Vlaanderen blijft ook in tijden van noodsituaties zoals vandaag op de Filippijnen de eigenheid van de Tobintaks als een instrument voor wereldwijde structurele herverdeling meer dan ooit verdedigen, want Music for Life, het jaarlijkse liefdadigheidscircus, legde slechts pleisters op de wonden. En de sociale wonden etteren.

"Ze zeggen dat we dromers zijn. De echte dromers zijn zij die denken dat alles onbeperkt kan doorgaan op huidige wijze. Wij zijn geen dromers. Wij zijn zij die ontwaken uit een droom die verandert in een nachtmerrie. Wij vernietigen niets. Wij zijn er slechts getuige van hoe het systeem zichzelf vernietigt." (Slavoj Zizek)

Wij wensen de wereld voor 2014 gewoon een Tobintaks. Het mag gerust meer zijn, maar niet minder.

Eric Goeman (woordvoerder Attac Vlaanderen) - 27 december 2013